

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Občan v centre pozornosti inkluzívneho digitálneho vnútorného trhu: akčný plán na zaručený úspech“ (stanovisko z vlastnej iniciatívy)

(2013/C 161/02)

Spravodajkyňa: **pani DARMANIN**

Európsky hospodársky a sociálny výbor sa 19. januára 2012 rozhodol v súlade s článkom 29 ods. 2 rokovacieho poriadku vypracovať stanovisko z vlastnej iniciatívy na tému

Občan v centre pozornosti inkluzívneho digitálneho vnútorného trhu: akčný plán na zaručený úspech

(stanovisko z vlastnej iniciatívy).

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu, ktorá bola poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci, prijala svoje stanovisko 7. marca 2013.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 488. plenárnom zasadnutí 20. a 21. marca 2013 (schôdza z 20. marca) prijal 69 hlasmi za, pričom nikto nehlasoval proti a 1 člen sa hlasovania zdržal, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery a odporúčania

1.1 Digitálny vnútorný trh má obrovský potenciál podporiť rast, zamestnanosť a prosperitu všeobecne. Veľa občanov však v súčasnosti stále ešte nemá možnosť využívať prínosy tejto príležitosti. Dôvody vylúčenia siahajú od sociologických a kultúrnych až po legislatívne. EHSV vymedzil niektoré problémy a prekážky, ktoré v súčasnosti bránia občanom v tom, aby boli skutočne v centre pozornosti digitálneho jednotného trhu. Sú to:

- a) infraštruktúrne problémy;
- b) nejasný právny rámec;
- c) nedostatočné vymedzenie občianskych práv;
- d) dosiaľ neúplné uplatňovanie systémov riešenia individuálnych a kolektívnych sťažností;
- e) rozdiely v spotrebiteľskom prostredí v jednotlivých členských štátoch;
- f) kybernetická bezpečnosť;
- g) dosiaľ neúplné využívanie elektronického obstarávania a elektronických podpisov;
- h) nedostatočné uplatňovanie služieb elektronickej verejnej správy;
- i) presadzovanie na vnútornom trhu.

1.2 Ak majú byť občania skutočne v centre pozornosti digitálneho jednotného trhu, EHSV teda navrhuje vykonať opatrenia, ktorými sa zabezpečí:

- a) voľný a univerzálny prístup;
- b) otvorený internet a neutralita siete;
- c) predchádzanie zneužívaniu;

- d) normalizácia informačných a komunikačných technológií (IKT);
- e) interoperabilita a interkonektivita;
- f) cloud computing;
- g) cenová kontrola, t. j. minimálne sadzby;
- h) vzdelávanie a odborná príprava;
- i) ochrana pre kybernetickými podvodmi a kybernetickou kriminalitou (napr. pirátstvo a falšovanie);
- j) bezpečnosť (vrátane ochrany údajov a súkromia, ochrany detí, starších a zdravotne postihnutých osôb);
- k) charta digitálnych práv ⁽¹⁾;
- l) uplatňovanie smernice o právach spotrebiteľov na digitálny obsah;
- m) preskúmanie právnych predpisov o elektronickom obchode, elektronických platbách, mobilnom telefonovaní atď.;
- n) preskúmanie politiky vysielania a retransmisie;
- o) informačné kampane;
- p) účasť a zapojenie občianskej spoločnosti na všetkých úrovniach politického rozhodovania;
- q) zverejnenie príručky EÚ o digitálnych službách.

⁽¹⁾ Európska komisia nedávno zverejnila prehľad práv, ktoré v súčasnosti vyplývajú z rozličných právnych dokumentov EÚ: <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/code-eu-online-rights>.

2. Občan v centre pozornosti digitálneho vnútorného trhu: občan ako hospodársky, sociálny a politický činiteľ v súlade so štyrmi základnými slobodami vnútorného trhu

2.1 **Upevnenie postavenia občana ako hospodárskeho činiteľa:** digitálna revolúcia prispela k zániku mnohých pracovných miest. McKinsey Global Institute však tvrdí, že zároveň na každé zaniknuté pracovné miesto vytvorila 2,6 nového pracovného miesta⁽²⁾. Spoločnosť sa tomu musí prispôbiť a v súčasnosti má na to potenciál. Niektoré pracovné miesta zaniknú a mladšie generácie budú mať odlišnú perspektívu: budú sa musieť zapojiť do digitálnej revolúcie, ktorá bude poskytovať pracovné miesta. Iniciatívy ako je program Scratch Massachusettského technologického inštitútu (MIT) vytvárajú pridanú hodnotu, v ktorej sa odráža vlastná hodnota človeka. Iným príkladom je aj program Skunk Works Lab organizácie NASA, ktorý poskytol dostatočný priestor tvorivosti po skončení prevádzky raketoplánov.

2.2 **Upevnenie postavenia občana ako politického činiteľa:** ľudia musia byť slobodní, aby mohli odovzdávať svoje nápady, čo internet vo veľkej miere uľahčuje, aj keď mladé generácie viac cestujú bez ohľadu na to, že sú oveľa závislejšie na internete. Internet vyvoláva chuť zapojiť sa do činnosti spolu s inými ľuďmi. Digitálne technológie vytvorili novú slobodu pohybu.

2.2.1 V Európe aj mimo nej jestvujú špecifické príklady, kedy sa občania zmobilizovali, aby vyjadrili svoje názory a demokraticky dosiahli politické zmeny. Je jasné, že na politickej scéne by sa mal častejšie počúvať hlas občanov. Demokratické procesy sa takisto musia prispôbiť digitalizácii.

2.3 **Občan ako sociálny činiteľ:** počítačová gramotnosť (e-skills) neznamena iba naučiť sa používať internet. Jej súčasťou je aj využívať internet v prospech spoločnosti a na osobný rozvoj. Z tohto dôvodu musia spoločnosti viac využívať potenciál internetu. Je však nevyhnutné plne rešpektovať osobnú voľbu jednotlivca, či bude alebo nebude využívať internet.

2.4 Ako Európsky parlament zdôrazňuje vo svojom uznesení o dokončení jednotného digitálneho trhu⁽³⁾ a uznesení o jednotnom trhu pre Európanov⁽⁴⁾, existujú nedostatky v súvislosti so zabezpečením toho, aby boli občania skutočne v centre vnútorného trhu. Medzi tieto nedostatky, ktoré sú nielen legislatívne, ale aj sociologické, patrí pretrvávanie niektorých prekážok brániacich spotrebiteľom v úplnom prístupe na vnútorný trh.

3. Všeobecné úvahy a opatrenia, ktoré treba prijať na zvýšenie využívania digitálnych prostriedkov občanmi, úvahy o akčnom pláne.

Prístup, znalosti a dôvera patria medzi najdôležitejšie otázky, ktorými sa verejnosť zaoberá pri využívaní internetu a na začiatku využívania digitálneho trhu.

(2) McKinsey Global Institute: Internet matters, the net's sweeping impact on growth, jobs and prosperity, máj 2011.

(3) Spravodajca Pablo Arias Echeverría, 2012/2030 (INI), 11. decembra 2012.

(4) Spravodajca António Fernando Correia de Campos, 2010/2278 (INI), 6. apríla 2011.

3.1 Prístup

Každému občanovi EÚ sa musí zabezpečiť rovnaká možnosť prístupu. V tejto súvislosti sa musí uvažovať o infraštruktúre, hardvéri, softvéri a vytváraní kapacít (orgware⁽⁵⁾).

Prístup prostredníctvom infraštruktúry

3.1.1 Každý občan by mal mať rovnakú možnosť prístupu k sieti⁽⁶⁾. Okrem toho je nevyhnutné, aby sa určila a vo všetkých členských štátoch stanovila maximálna cena za 1 Mbps, tak pre pevné pripojenie, ako aj mobilný prístup.

3.1.1.1 Podľa Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC) zaznamenala väčšina národných regulačných orgánov sťažnosti spotrebiteľov týkajúce sa nesúladu medzi skutočnými rýchlosťami internetového pripojenia a rýchlosťami uvedenými v propagačných materiáloch. Skutočný digitálny vnútorný trh môže vzniknúť iba vtedy, ak budú všetci prevádzkovatelia sietí v EÚ pod dôkladným verejným dohľadom, aby sa zaistila nominálna šírka pásma v súlade s pilierom Digitálnej agendy pre Európu, ktorý sa týka širokopásmových pripojení.

3.1.1.2 Súčasná heterogénnosť mobilného prístupu na internet je jednou z najväčších prekážok skutočného digitálneho vnútorného trhu, najmä vzhľadom na skutočnosť, že rýchly nárast používania smartphonov a tabletov zvyšuje hospodársky význam, ktorý majú pre verejnosť mobilné činnosti založené na internete (elektronický obchod, elektronické zdravotníctvo atď.). V tejto súvislosti opatrenie 101 digitálnej agendy jasne naznačuje, že rozdiel medzi roamingovými a domácimi sadzbami by sa do roku 2015 mal priblížiť k nule.

3.1.1.3 Okrem toho by infraštruktúra mala zabezpečiť úplné pokrytie celej Európy, keďže ľudia nesmú byť diskriminovaní preto, že žijú na vidieku. EHSV uznáva, že odvetvie môže zabezpečenie takejto infraštruktúry považovať za ekonomicky neúnosné. Táto prekážka by sa však mala prekonať. Medzi potenciálne riešenia by mohli patriť verejno-súkromné partnerstvá pre tieto vidiecke oblasti. Aj poskytovatelia obsahu by sa mohli stať partnermi pri investíciách do infraštruktúry, keďže majú následne prospech z väčšieho pokrytia.

Wi-fi hotspotsy v mestách

3.1.2 Základný bezplatný wi-fi prístup by mal byť základným právom každého európskeho občana. EHSV je presvedčený, že zabezpečenie lokálneho bezplatného verejného prístupu na internet v mestách (hotspots) a prístupu k voľným údajom 2.0, ako i k voľným zdrojom by ľuďom umožnilo komunikovať a hľadať si zamestnanie⁽⁷⁾.

(5) Orgware je vytváranie kapacít rôznymi inštitucionálnymi aktérmi zapojenými do procesu adaptácie novej technológie. Zdroj: Wikipedia.

(6) V digitálnej agende sa už stanovujú tri hlavné kapacitné ciele širokopásmových pripojení: do roku 2013 by 100 % občanov EÚ malo mať prístup cez pripojenie s rýchlosťou 2 Mbps a do konca roku 2020 by 100 % občanov EÚ malo mať prístup cez pripojenie s rýchlosťou 30 Mbps a 50 % európskych domácností by malo mať predplátné na pripojenie s rýchlosťou nad 100 Mbps.

(7) Pozri poznámku pod čiarou 2.

3.1.3 Aj keď by zemepisné pokrytie nemalo byť prísnou požiadavkou, je rozhodujúce, aby každá obec zabezpečila existenciu aspoň jedného wi-fi hotspotu. Rozumným prístupom by bolo zaručiť minimálny počet bezplatných hotspotov na určitý počet obyvateľov. Každý národný regulačný orgán by mohol špecifikovať miestne pravidlá v súlade so smernicami EÚ.

3.1.4 Aj keď sa prístup na internet a univerzálna širokopásmová sieť jednoznačne považujú za nevyhnutnosť, Komisia poukázala na to, že nejestvuje konsenzus o budúcej úlohe **povinnosti univerzálnej služby** (PUS) pri dosahovaní európskych cieľov týkajúcich sa širokopásmového pripojenia ⁽⁸⁾.

3.1.5 Právne predpisy, ktoré širokopásmové pripojenie začleňujú do PUS prijalo zatiaľ Fínsko, Španielsko a Malta. Európsky parlament prijal 5. júla 2011 uznesenie, v ktorom sa zdôrazňuje význam PUS ako bezpečnostnej siete pre sociálne začlenenie ⁽⁹⁾.

Hardvér

3.1.6 Patriť medzi digitálnych európskych občanov znamená byť schopný pripojiť sa na internet, čo zasa znamená vlastniť vhodný hardvér a softvér, ktorý takéto on-line pripojenie umožňuje.

3.1.6.1 Základný hardvér ⁽¹⁰⁾ by mal byť dostupný vo všetkých krajinách EÚ za cenu prijateľnú pre každého. Z tohto dôvodu EHSV dôrazne vyzýva, aby sa v rámci programu Horizont 2020 pripravil osobitný projekt, vďaka ktorému by sa základný hardvér mohol vyrábať v Európe za skutočne prijateľné ceny. Rada žiaľ nedávno znížila rozpočet programu Horizont 2020.

Softvér

3.1.6.2 Malo by ísť o softvér ⁽¹¹⁾ s prístupným zdrojovým kódom (open source), čím by sa zabránilo vzniku dodatočných nákladov a bol by k dispozícii spoločný, normalizovaný a vlastnícky nechránený nástroj na editovanie a vzájomnú výmenu dokumentov. Takýto softvér by sa mal sprístupniť aj ľuďom so zdravotným postihnutím. Softvér na princípe open source by mal byť doplnkom iného bežne rozšíreného softvéru.

3.2 Ochrana otvoreného internetu a neutrality siete

3.2.1 Výbor už poukázal na to, že z pohľadu občanov EÚ má zásadný význam, aby poskytovatelia internetových služieb (ISP) zaručili, že ľudia sa budú môcť slobodne pripájať na verejný internet bez obmedzovania vládami a prevádzkovateľmi sietí, pokiaľ ide o obsah, stránky, platformy, druhy pripájaných

zariadení a dovolené spôsoby komunikácie ⁽¹²⁾. Ide o skutočnú koncepciu **otvoreného internetu**, ktorá je jedným zo základných práv digitálneho občana.

3.2.2 Okrem toho by všetci ISP v EÚ mali všetky zdroje podobných internetových dát posudzovať rovnako bez diskriminácie rôznych druhov dátovej výmeny, ktorá by mala ekonomické dôvody.

3.2.3 Predbežné zistenia BEREC o správe dátovej výmeny praktizovanej v Európe jasne ukazujú, že je bežnou praxou blokovat' dátové toky VoIP ⁽¹³⁾, ⁽¹⁴⁾.

3.2.4 Regulačné orgány EÚ zistili, že služby na báze VoIP ako je Skype sú blokované hlavne mobilnými operátormi. Tak prevádzkovatelia pevných liniek, ako aj mobilní operátori pravidelne spomaľujú alebo blokujú aj prevádzku peer-to-peer, ktorá umožňuje výmenu súborov medzi užívateľmi internetu.

S pokračujúcou migráciou služieb na sieť sa zdá, že prevádzkovatelia sú stále viac zväznaní k diskriminácii iných služieb, ktoré buď konkurujú ich vlastným službám, alebo neprinášajú také zisky, a prevádzkovatelia skutočne vytvárajú rýchle a pomalé spojenia pre rozdielne služby. To by vážne ohrozovalo **neutralitu siete**.

3.2.5 Práve naopak, neutralita siete znamená, že žiadny poskytovateľ nemôže z ekonomických dôvodov uprednostňovať rôzne dátové prenosy v sieti. Namiesto toho by mal poskytovateľ zabezpečiť každému užívateľovi čo najlepšie služby.

Pojem „neutralita siete“ sa v oznámení Európskej komisie o Digitálnej agende pre Európu vôbec nenachádza, ale výbor zdôrazňuje, že zásada neutrality siete by sa mala definovať a zakotviť do európskeho práva ako potvrdenie práv občanov tak, ako boli definované v Charte základných práv EÚ.

3.3 Orgware

3.3.1 Na využitie potenciálu digitálneho jednotného trhu nestačia len technológie. Rovnako dôležitý je orgware, teda znalosti, zručnosti a informovanosť používateľov. EHSV preto kladie dôraz na počítačovú gramotnosť a kriticky sa stavia k prínosom využívania internetu, vzhľadom na nebezpečenstvá, ktoré prináša.

3.3.2 Znalosti

Orgware je rozhodujúcim aspektom, ak chceme internet využívať maximálne a ak chceme vedieť, ako ho využívať nielen na zábavu, ale aj na osobný rozvoj a rozvoj spoločnosti.

⁽⁸⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Univerzálna služba v elektronickej komunikácii: správa o výsledkoch verejných konzultácií a tretieho pravidelného preskúmania rozsahu v súlade s článkom 15 smernice 2002/22/ES z 23. novembra 2001.

⁽⁹⁾ Uznesenie P7_TA(2011)0306.

⁽¹⁰⁾ Za hardvér sa považuje stolový osobný počítač, prenosný počítač (laptop, netbook), smartphone, tablet alebo iné elektronické zariadenie schopné pripájať sa na sieť.

⁽¹¹⁾ Softvér: hlavne internetový prehliadač a balík programov na úpravu dokumentov.

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ C 24, 28.1.2012, s. 139.

⁽¹³⁾ Voice over IP.

⁽¹⁴⁾ Zistenia vyplývajú z prieskumu BEREC vykonávaného v priebehu viacerých mesiacov a predstavujú informácie získané od 250 prevádzkovateľov pevných liniek a mobilných pripojení v celej Európe.

3.4 Zabezpečenie školení na získanie počítačovej gramotnosti

3.4.1 Aby boli občania EÚ skutočne v centre pozornosti na digitálnom vnútornom trhu, musia nevyhnutne zlepšiť svoje počítačové znalosti a dosiahnuť pokročilú úroveň mediálnej gramotnosti, aby mohli účinne a na minimum zmenšiť rozdiely v týchto znalostiach a zmaximalizovať svoje digitálne začlenenie.

3.4.1.1 Digitálne začlenenie hlavne znamená poskytnúť rovnaké príležitosti všetkým občanom EÚ a osobitne ⁽¹⁵⁾:

- starším osobám,
- osobám so zdravotným postihnutím,
- osobám s nízkymi príjmami,
- osobám s nedostatočným vzdelaním,
- menšinám.

Preto je nevyhnutné navrhnuť ukazovatele platné v celej EÚ, pokiaľ ide o počítačové znalosti a mediálnu gramotnosť ⁽¹⁶⁾ a čo najskôr vo všetkých členských štátoch zaviesť dlhodobú politiku rozvíjania počítačových znalostí a digitálnej gramotnosti ⁽¹⁷⁾. Preto je nevyhnutné zamerať fondy súdržnosti, predovšetkým Európsky sociálny fond, tak, aby ich v regiónoch mohli využívať miestne subjekty občianskej spoločnosti na rozvíjanie počítačovej gramotnosti.

3.5 Digitálne školy

3.5.1 Proces európskej digitalizácie musí zahŕňať aj školy, ich učiteľov i študentov. Je potrebné poskytovať prostriedky skutočným digitálnym školám, ktoré by mohli urobiť pokrok smerom k digitalizovanej správe a vyučovaniu, čím by zároveň prispeli k zlepšeniu stavu životného prostredia.

3.5.2 Študenti sú zvyčajne lepšie oboznámení s novými technológiami a potrebujú pomoc a vedenie pri rozvíjaní svojich schopností, kým v starších generáciách je veľký podiel osôb, ktoré nemajú gramotnosť v oblasti IKT. Vytvorenie digitálnej školy a digitálnej spoločnosti zvýrazňuje potrebu vyškoliť učiteľov v zručnostiach z oblasti IKT, aby sa starším ľuďom umožnilo byť v bližšom vzťahu s mladšími generáciami.

3.5.3 V skutočnosti sa musia prehodnotiť vyučovacie metódy. Trvalou výzvou pre učiteľov je hľadanie správnej kombinácie tradičných vyučovacích metód a nových technológií.

3.5.4 Okrem toho by sa mali vytvoriť zdroje na vyučovanie on-line, aby sa prekonali rozdiely medzi tradičným vzdelávaním a novými technológiami tak, že umožnia dôsledné a spoľahlivé vzdelávanie kdekoľvek a komukoľvek. Opatrenia 61 ⁽¹⁸⁾ a 68 ⁽¹⁹⁾ Digitálnej agendy pre Európu sa v tomto zmysle javia ako plánovacie opatrenia. Je však dôležité pamätať na to, že nie

⁽¹⁵⁾ Ú. v. EÚ C 318, 29.10.2011, s. 9.

⁽¹⁶⁾ Opatrenie 62 Digitálnej agendy pre Európu.

⁽¹⁷⁾ Opatrenie 66 Digitálnej agendy pre Európu.

⁽¹⁸⁾ Vyvinúť on-line spotrebiteľský vzdelávací nástroj k novým mediálnym technológiám.

⁽¹⁹⁾ Zapracovanie elektronického vzdelávania do politik v členských štátoch.

všetci budúci koncoví používatelia sú rovnako zruční vo využívaní IKT. Užívateľské rozhrania a obsahy by teda mali byť schopné prispôbenia na rozličné úrovne znalostí, aby boli vhodné pre začiatočníkov a náročnejšie, a tým aj zaujímavejšie pre pokročilých užívateľov.

3.6 Európske osvedčenie o počítačovej gramotnosti

3.6.1 Tento takzvaný **Európsky vodičský preukaz na počítače (ECDL)** by sa mal oficiálne rozšíriť do všetkých členských štátov a neustále prispôbovať najnovším dostupným softvérovým a hardvérovým nástrojom.

3.6.1.1 Základom ECDL by mal byť otvorený softvér a osvedčenie by sa malo vydať iba po úspešnom absolvovaní skúšky normalizovanej pre celú EÚ. Mal by byť zaradený do učebných plánov všetkých verejných stredných škôl, aby sa vytvorila spoločná základná úroveň gramotnosti v oblasti informačných technológií pre všetkých študentov v EÚ.

3.6.2 Obsah sa musí prispôbiť dostupným prostriedkom. Vo svojej snahe o digitalizáciu Európy by EÚ mala zvýšiť dostupnosť zdrojov v digitálnom formáte, napríklad elektronických kníh. V tomto zmysle EHSV víta snahu Komisie o ďalší rozvoj **Európskej digitálnej knižnice** ⁽²⁰⁾, ale zároveň sa obáva, že túto službu s revolučným potenciálom mnohí nepoznajú, a preto by sa mala lepšie propagovať, predovšetkým v školstve.

3.7 Dôvera

3.7.1 Dôvera je rozhodujúcim prvkom pri zabezpečovaní maximálneho využívania potenciálu internetu na vnútornom trhu. Ľudia preto musia mať istotu, že jestvujú primerané systémy na zabezpečenie **prevencie** pred poškodzovaním jednotlivcov a spoločností, primeranej úrovne **ochrany, stíhania** páchatelov kybernetických trestných činov podobne ako pri fyzických zločinoch, ako aj **riadnej regulácie** internetu a jej **presadzovania**.

3.8 Prevencia

3.8.1 Zásadný význam má osвета o hlavnom potenciáli a nebezpečenstvách internetu. K prevencii môžu účinne prispieť jasné osvetové kampane zamerané na jednotlivé skupiny osôb s určitou úrovňou znalostí.

3.8.2 **Kľúčovým prvkom zabezpečenia prevencie je aj regulácia.** Regulovať internet je síce veľmi ťažká úloha, ale ochrana pred rôznymi formami nebezpečenstva má pre Európanov mimoriadny význam. EHSV preto dôrazne odporúča, aby sa vytvoril vynútiteľný základný regulačný rámec vypracovaný na európskej úrovni.

3.8.3 Poskytovatelia internetu by samoreguláciou mohli prebrať viac zodpovednosti, napr. v súlade s Chartou základných práv EÚ, ako sa to úspešne praktizuje v takých odvetviach, akým je oblasť reklamy. Táto možnosť, ktorá by napravila súčasný stav deregulácie si vyžaduje pravidelné vyhodnocovanie a sledovanie zákonodarnými orgánmi, a takisto postihy.

⁽²⁰⁾ Opatrenie 79 Digitálnej agendy pre Európu: navrhnuť udržateľný model financovania Európskej digitálnej knižnice.

3.9 Ochrana

3.9.1 Pri digitalizácii sa musia občania cítiť zodpovedajúco chránení. Elektronické služby by preto mali jasne signalizovať, do akej miery ochranu ponúkajú. Poskytovatelia obsahu by v tomto smere mohli preukazovať úroveň ochrany svojich stránok tým, že sa budú riadiť špecifickými usmerneniami ⁽²¹⁾.

3.9.2 Jednou z najväčších obáv používateľov je krádež identity. Preto sa odporúča urobiť prieskum ako možno zaručiť ochranu osobných údajov na internete.

3.9.3 Pre občanov EÚ má navyše zásadný význam, aby sa digitálne širokopásmové siete nerozvíjali na úkor zdravia obyvateľstva. Konkrétne by mal každý členský štát v rovnakom regulačnom rámci EÚ zaručiť, aby sa plnili tieto základné požiadavky:

- bezpečná expozícia elektromagnetickému poľu,
- zákaz používania nebezpečných chemických zložiek vo výrobkoch IKT,
- rozvoj sietí v súlade s potrebami ochrany životného prostredia,
- povinnosť nakupovať vo verejnom obstarávaní výroby s nízkou spotrebou energie.

3.10 Trestné stíhanie

3.10.1 Kybernetická trestná činnosť je rovnako závažná ako fyzická trestná činnosť, a preto by sa mala aj podobne posudzovať. Členské štáty musia rozhodne zvýšiť svoje zdroje, aby boli schopné účinne, efektívne a včas odhaľovať a stíhať kybernetickú trestnú činnosť.

3.11 Charta digitálnych práv

3.11.1 EHSV žiada Komisiu, aby vypracovala Chartu digitálnych práv občanov ⁽²²⁾, ktorá bude prostriedkom na zabezpečenie skutočnej ochrany občanov a zvýši dôveru na digitálnom vnútornom trhu.

4. Konkrétne pripomienky

4.1 Služby elektronickej verejnej správy

4.1.1 Je jasné, že elektronická verejná správa uľahčuje najmä občanom a malým a stredným podnikom využívanie služieb verejnej správy. Predpokladom účinného a efektívneho využívania služieb elektronickej verejnej správy je interoperabilita. V tejto súvislosti musia mať občania úplnú kontrolu nad svojimi údajmi a neobmedzený prístup k nim, bez možnosti meniť ich, ale so schopnosťou zistiť, kto k nim oprávnené alebo neoprávnené získal prístup, a to aj čiastočne. Rozhodujúce však je, aby si ľudia mohli slobodne vybrať, či chcú tieto služby využívať digitálnou alebo tradičnou formou.

⁽²¹⁾ Keďže chýbajú predpisy, poskytovatelia obsahu by mohli vypracovať kódexy správania, ako je tomu v iných odvetviach (viac informácií nájdete na stránke <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.self-and-co-regulation-enter-the-database>).

⁽²²⁾ Pozri poznámku pod čiarou 1.

4.1.2 Úplné sprevádzkovanie služieb elektronickej verejnej správy je žiaduce najmä v záujme znižovania nákladov a byrokracie a zvyšovania efektívnosti. Všetky členské štáty by si mali zvoliť digitálne služby ako príspevok k uľahčeniu mobility občanov.

4.2 Malé a stredné podniky (MSP) a Európska sieť podnikov

4.2.1 Vo svojom stanovisku na tému „Malý podnik, veľký svet – nové partnerstvo na pomoc MSP pri využívaní globálnych príležitostí“ ⁽²³⁾ výbor žiadal „opatrenia na podporu elektronického obchodu, ktorý by sa mohol stať významnou oblasťou pre internacionalizáciu MSP“. Uplatňovanie digitálnej stratégie EÚ je aj pre MSP absolútnou prioritou. Vzhľadom na to, a taktiež s ohľadom na potenciál tvorby pracovných miest v MSP má strategický význam zriaďovať jednotné kontaktné miesta pre DPH, propagovať elektronickú fakturáciu a cloud computing. Rozumné využívanie IKT, rozvoj počítačovej gramotnosti v MSP, zvýšenie ich účasti na elektronickom verejnom obstarávaní a ich úplný prístup k širokopásmovým pripojeniam sú rovnako dôležité, ako rôzne nástroje, napríklad Európska sieť na podporu elektronického podnikania (eBSN), Program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) a Program pre konkurencieschopnosť podnikov a malé a stredné podniky (COSME).

4.2.2 Výbor víta zámer Komisie preskúmať ako je spravovaná Európska sieť podnikov a umiestniť malé a stredné podniky do digitálneho prostredia. Aj tu zohráva veľkú úlohu dôvera v jednotný digitálny trh a prístup zdola nahor so zapojením sociálnych partnerov by mohol mať didaktickú pridanú hodnotu.

4.2.3 Európska sieť podnikov bola zriadená s cieľom podporovať európske malé a stredné podniky pri hľadaní nových trhov, zavádzaní nových technológií a prístupe k fondom EÚ.

4.2.4 Jej úloha by sa mala zväčšiť, aby sa všetkým európskym malým a stredným podnikom zabezpečilo univerzálne digitálne začlenenie a aby sa každý občan EÚ mohol ľahšie dostať ku všetkým dostupným otvoreným dátam, ktoré môžu postupne vytvoriť digitálnu sieť prepojení v celej EÚ.

4.2.5 Účinnosť opatrení Európskej siete podnikov by mala neustále monitorovať Komisia pravidelným zbieraním informácií zo spätnej väzby od európskych malých a stredných podnikov a od všetkých občanov EÚ, ktorí využili služby siete.

4.3 Prírodné prekážky brániace vytvoreniu digitálneho jednotného trhu

4.3.1 Jazyk je jednou z najväčších prírodných prekážok, ktoré stoja v ceste jednotnému trhu, či už digitálnemu alebo inému.

4.3.2 Nevyužívanie digitálneho jednotného trhu a jeho skutočných prínosov je tiež prekážkou, aj keď je na to právo.

⁽²³⁾ Ú. v. EÚ C 229, 31.7.2012, s. 49.

4.3.3 Aj keď digitálny jednotný trh odstránil niektoré zemepisné prekážky a izolovanosť, rozhranie s fyzickým svetom, vytvárané napríklad potrebou dopravy tovaru, stále robí zo zemepisnej polohy a izolovanosti prirodzenú prekážku.

V Bruseli 20. marca 2013

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON
